

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ŠT. 5 — CENA 10 DIN
PONEDELJEK, 11. JANUARJA 1960

Ob 18 letnici herojske bitke v Dražgošah REZULTAT ZAVESTNEGA DELA KOMUNISTOV

Po stezah partizanske Jelovice

Proslave v Dražgošah in Železnikih - 130 udeležencev velike smučarske prireditve „Po stozah partizanske Jelovice“

Dražgoše, 10. januarja — Spet so se zbrali tu preživetelj dražgoške bitke in mnogo drugih ljudi, da skupaj proslave 18. obletnico velike bitke za Dražgoše. — Osrednja slovesnost je bila danes ob 11. uri dopoldne pred šolo narodnega heroja Staneta Žagarja.

Kljub snegu, ki je začel naletati v soboto proti večeru, se je precej borcev zbralo že ta večer v Čušnjici, da v tovariškem razgovoru obude spomine na slavne dni partizanstva. — Mnogo jih je bilo, ki so v soboto zaskrbljeno gledali sive megle, ki so nosile sneg in go se spustile nizko na doline. Toda kot nalesč, je bilo danes zjutraj že navsezgodaj v Dražgošah sonce. Kmalu po 9. uri so začeli prihajati v to partizansko vas prvi gostje. Med njimi smo opazili predsednika Okrajnega ljudskega odbora Kranj tovariša Vinka Hafnerja, predsednika Okrajnega odbora Zveze borcev in predsednika pripravljalnega odbora za proslavo v Dražgošah tovariša Ivana Bertoncelja-Johana, podpredsednika ZB NOV Slovenije Marjana Bertoncelja in druge. Do proslave se jih je zbralo pred šolo nekaj tisoč, ki so se pripeljali z avtomobili, avtobusi ali pa so prišli peš.

Ob 11. uri je predsednik Občinskega ljudskega odbora Železniki tovariš Golija otvoril zborovanje. Po odigrani državni himni pa je spregovoril Cveto Novak, preživeli

»Po stozah partizanske Jelovice«. Na startu se je zbralo 130 tekmovalcev. Ta številka je ob upoštevanju terenakih razmer, zelo velika, kajti organizirani vrh Jelovice tekmovalce s 130 nastopajočimi, ni majhna stvar. Organizatorjem in prirediteljem gre nedvomno vsa zasluga za tehnično zelo dobro izvedeno tekmovalstvo. Ker v Dražgošah ni bilo dovolj snega, je bil pred šolo samo simbolični cilj za tekmovalce, medtem ko je bil pravi cilj na Kališču. Precej ljudi, ki so se že pred zborovanjem zbirali ob cilju pri šoli, je navdušeno pozdravljalo tekmovalce, ki so prihajali z zgornjega v spodnji cilj. Posebna komisija je vsem udeležencem tekmovalstva takoj na cilju izročila posebne pohvale. — Pohvale so dobili tudi vsi, ki so kakorkoli sodelovali pri organizaciji tekmovalstva.

prav za mnoge domačine, ki tam žive, ni opazen — je velik. Iz leta v leto se spričo že doseženih rezultatov odpirajo še širše možnosti za hiter gospodarski in družbeni

Konkretni načrti

Vse gospodarske organizacije so že izdelale proizvodne načrte za leto 1960. Glavna smernica večine teh gospodarskih načrtov je končni skok proizvodnje do uresničitve petletnega plana že do konca letošnjega decembra — leto dni pred rokom.

Izdelani predlogi gospodarskih organizacij so zdaj pred ljudskimi odbori. S tem pa v podjetjih še nikakor niso končane priprave za start. Stalna naloga sindikalnih, partijskih in drugih organizacij in organov je, da s tem načrtom seznanijo čimprej kar najširši krog delavstva. Naslednja stvar, prav tako pomembna, je konkretnost. Čeprav so letošnji predlogi planov precej bolj konkretni kot prejšnja leta, je v njih še vedno preveč načelnih ugotovitev, še pravi, da so plani še vedno premalo konkretni. Če se je taka frazeologija že vrnila v sam tekst predloga, pa je treba za konkretno pojasnjevanje načrta med kolektivom rabiti čimbolj stvarne, razumljive podatke.

Se važneje pa je vprašanje, kako se lotiti posameznih najvažnejših nalog, da bi lahko uresničili postavljene načrte. Tovarniški komite v podjetju „Inteks“ v Kranju je na primer že razpravljal o kadrovskih problemih, o odnosu do kadrov v podjetju in podobno, ker menijo, da je to ključno vprašanje v njihovem kolektivu pri uresničevanju postavljenega načrta. V prihodnje nameravajo razpravljati o produktivnosti dela in o težavah v zvezi s tem.

V mobilizaciji subjektivnih sil v kolektivu za uresničevanje postavljenih nalog je seveda važno, da se izluščijo tisti problemi, ki v tistem podjetju lahko največ prispevajo k izpolnjevanju proizvodne načrta. To je morda ponekod sistem nagajevanja, usposabljanja delavcev, pravilna razporeditev tehničnega kadra in podobno. — Važno je, da se sredi množice vprašanj v okviru proizvodnega načrta izluščijo najvažnejša — da se tudi v tem obirnem gozdu najde najvažnejše — najvišje drevo. Vsako abstraktno razpravljanje o načelih, o splošnih problemih proizvodnega načrta, bi bilo brez pravega učinka.

Cveto Novak

nih herojev Žagarja, Kebeta in Gregorčiča ter njihovih sodelavcev, ki so organizirali in vodili oboroženo vstajo na Gorenjskem. Nato je govoril o zgodovini nastajanja partizanskih enot na Gorenjskem. Ko je govoril o bitki v Dražgošah, je dejal: »Partizani so vodili hude boje tri dni. Okupator je doživel namesto uspeha poraz, ki je odjeknil tudi izven Gorenjske. Njegovi načrti o uničenju gorenjskega življa so propadli... Ze takrat je pričela nastajati legenda o Dražgošah.«

Z zborovanja je ob koncu odnesla posebna delegacija vence na grob padlim borcem in žrtvam okupatorjevega terorja. Nato pa je pevski zbor iz Železnikov zapel nekaj pesmi.

Zjutraj ob 8. uri in 20 minut so na Kališču nad Dražgošami startali prvi tekmovalci smučarskega teka

Proslava v Dražgošah je bila pravzaprav sestavni del praznovanja 6. občinskega praznika občine Železniki. Ves teden od 3. januarja do danes je bil izpolnjen z najrazličnejšimi prireditvami. Včeraj dopoldne je bila v Železnikih slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora. — Ze v sredo so v okviru praznovanja občinskega praznika otvorili elektrovod v Zg. in Sp. Danjah. Med tednom je bilo tudi več kulturnih prireditev.

Občina Železniki je praznovala svoj letošnji občinski praznik v znamenju gospodarskega napredka, ki ga je Selška dolina dosegla v zadnjem letu. Ta napredek — če-

OBČNI ZBOR ZVEZE BORCEV V PREDOSLJAH

Po dveh neuspešnih sklicanih občinskih zborih Zveze borcev v Predosljah je bil tretjič, v četrtek kočno le toliko obiskana, da je bil sklepčen, da so na njem pregledali delo v minulem letu, izvolili novo upravno vodstvo in pripravili obširna programa dela za tekoče leto. Njihova prvanstvena naloga bo vključiti nove še neorganizirane sodelavce NOB in poživiti razna predavanja iz partizanskega življenja na osnovni šoli.

PRED LETNIMI KONFERENCAMI ORGANIZACIJ ZK

Osnovne organizacije Zveze komunistov se pripravljajo na letne konference, ki so predvidene v mesecu januarju letos. Občinski komite ZKS za Škofjo Loko je sklical poseben plenum komiteja za ponedeljek, 11. januarja, na katerem bodo razpravljali o pripravah na te konference. Poročila na konferencah naj bi bila čimbolj prilagojena konkretnemu stanju v posameznem kraju oziroma kolektivu.

Poлагanje vencev

napredek. To pa je ravno dokaz, da vse žrtve, ki smo se jih danes spomnili v Dražgošah, niso bilo zaman. To nas hkrati zadolžuje, da teh žrtve ne smemo nikoli pozabiti.

Zadnje vesti

OD NIŠA DO MALOŠIŠTA

BEOGRAD — V Beogradu so že pripravili vse načrte za nadaljnjo gradnjo avtomobilske ceste od Niše do Malošišta in bodo prvi brigadirji prispeeli na delovišče približno marca meseca. Prav tako so prepaljali vse orodje in motorizacijo na odsek novega dela avtomobilske ceste.

VOLITVE V OSNOVNE ORGANIZACIJE SZDL

KOČEVJE — V Kočevju so včeraj, 10. januarja imeli volitve v osnovne organizacije SZDL. Vsa volišča so bila praznično okrašena. Prav tako so imeli volitve v osnovne organizacije SZDL tudi v Hrastniku.

O kmetijstvu in preskrbi z živili

Nedelja, 10. januarja — Jutri se bo v Kranju sestal plenum Okrajnega komiteja Zveze komunistov Slovenije za okraj Kranj. Na dnevnem redu je kmetijstvo in preskrba industrijskega prebivalstva z živili. O kmetijstvu in gozdarstvu je že lani obširneje razpravljali okrajni ljudski odbor. Takrat so bili sprejeti tudi določeni sklepi o razvoju teh dveh gospodarskih dejavnosti. Toda uresničevanje teh smernic zahteva vsa pozornost. To še posebno, ker nekateri problemi s področja kmetijstva sodijo v tisto kategorijo vprašanj, ki so neposredno povezana s preskrbo prebivalstva v industrijskih središčih

Razgovor s predsednikom OSS Kranj tovarišem Andrejem Verbičem

Decentralizacija sklada za kadre pomeni nadaljno krepitev samoupravnih pravic proizvajalcev

»Ze lansko leto je bil sklad za izobraževanje kadrov v gospodarstvu decentraliziran, tako da je podjetjem ostalo 40%, ustvarjenega sklada; letos pa je udeležba podjetij povečana na 60%. Hkrati pa se pojavljajo tendence po ponovnem administrativnem združevanju tega deleža podjetij v okrajnem merilu. Kakšno je vaše mišljenje o tem?«

»Nadaljnja decentr. sklada za kadre v gospodarstvu je logična posledica razvoja. Upravljanje z večino sredstev sklada za kadre s strani zveznih, republiških in okrajnih organov ni več ustrezalo potrebam in gospodarski samostojnosti podjetij. Razumljivo je, da naj v prvi vrsti gospodarske organizacije odločajo o svojih potrebah po izobraževanju in o tem, kako naj se sredstva sklada za kadre uporabijo. Načeloma bodo podjetja laže in pravilneje presodila, katere vrste in oblike izobrazbe so potrebne sedanjim in bodočim članom kolektiva, kot katerikoli organ izven gospodarstva. Razvoj od leta 1958, ko podjetja sploh še niso odločala o uporabi sklada za kadre, preko leta 1959, ko so odločale o uporabi 40% vseh sredstev, pa do leta 1960, ko bodo predvidoma odločala o 60% vseh sredstev, kaže jasno razvojno tendenco krepitev samoupravnih pravic proizvajalcev.«

»Kaj bi lahko, tov. Verbič, povedali o tem, kako so gospodarske organizacije v letu 1959 koristile sredstva sklada za kadre?«

»Čeprav se nimamo točnih podatkov, kako so gospodarske organizacije v preteklem letu trošile sredstva sklada za kadre, vendar mislim, da mnogo gospodarskih organizacij še nima izdelanih realnih analiz o potrebah po izobraževanju, niti še nima perspektivnega plana izobraževanja. Vendar to ni razlog za birokratske posege. V organih delavskega samoupravljanja in v vodstvih podjetij je treba razvijati spoznanje o potrebi in važnosti analiz in planiranja izobraževanja.«

Vzporedno s programi in plani proizvodnje, investicij, tehnične opreme in organizacije morajo podjetja posvečati skrb tudi programom za usposabljanje kadrov, ki naj uresničijo proizvodne programe.

Sveti za delo, sveti za šolstvo, tajništva za delo in tajništva za šolstvo in zlasti okrajni Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju pa naj pomagajo gospodarskim organizacijam s strokovnimi analizami, kakšne vrste in način izobrazbe posebej oziroma ustrezajo njihovim pogojem.

Pri tem pa želim poudariti, da za široke programe izobraževanja največkrat ne bodo zadoščala samo sredstva sklada za kadre, ampak bo podjetje, če bo hotelo doseči, da bodo njegovi kadri kos vsem zahtevam pospešene gospodarskega razvoja, moralo za izobraževanje preskrbeti sredstva tudi iz drugih virov. Prav gotovo pa bomo morali misliti tudi na to, da bodo vsaj del stroškov za izobraževanje kriili tudi posamezniki.

(Nadaljevanje pa 2. strani)

Pred plenom Okrajnega komiteja ZKS

Zborovanje pred šolo v Dražgošah

K. M.

-I. c.

OBRAZI IN POJAVI DOSTOJNOST

Preden je Ambrož odšel na pošto s polnim žepom čestitk za novo leto, je še enkrat »pobrskal« po spominu. Ne bi bilo dostojno in lepo, da bi ob takih priložnostih pozabil kakega sorodnika, prijatelja, kakega kolega iz šolskih klopi ali sotovariša iz vojne. To se ne bi smelo zgoditi. Samo že enega se je spomnil. Pregledal je znova že prejete čestitke, ki jih je bil tisto jutro poštar odvrnil skozi vrata, in se oddahnil. Imel je prijeten občutek. Vsem, vsem se je oddolžil, se lepo predstavil, kot se pač spodobi v današnjem kulturnem svetu.

Naslednjega dne, na Silvestrovo, prav ko je poleg lepo urejene noveleto jelke skušal prečitati vsaj naslove obširnega časopisa, ga je žena nepričakovano iznenadila.

»Si uočil vsem?« je vprašala. »Seveda! Včeraj sem poslal zadnje na pošto.«

»Ne, mislila sem v hiši, tu okrog, saj veš!« je nadaljevala.

»Ne! Kaj bom hodil tu po hiši! Kje si pa to videla! Hoditi od vrat do vrat! Kako pa to zgleda!«

Ni se pustil ugnati. Zena se je končno sprijaznila in utihnila. Če je pa taka navada! Vendar se ji je zdelo čudno. Ko sta se stanovala v vasi, ni bilo tako. Seveda so bili tam edini sosede Mahovčevi. Drugi so bili bolj daleč. Tu v mestu, kamor so se zdaj preselili, pa je drugače. Ljudje so bolj kulturni, bolj oblikani in dostojni. On, Ambrož, že ve, kako je treba. Sicer bi njej res morda rekel, da je z kmetov.

Tako je bilo. Med prazniki so šli v Ljubljano na obisk k sorodnikom, iz Zagorja jih je prišel obiskat bratranec in prazniki so bili pri kraju.

Toda ko je ondan znova srečala na stopnicah Kosmačev, Azmanovo in druge žene istega stopnišča, ko so si izrekle srečno novo leto, se ji je znova prikrdala čudna misel: Kako čudno je vse to. Zaradi neke dostojnosti! S papirnati voščili so razmetavali in jih razposiljali do Zagreba in Skoplja. Toda z živimi besedami se niso oglasili niti pri sosednih vratih istega stopnišča. Kako čudna je ta dostojnost!

K. M.

ANKETA O USLUŽNOSTNI OBRTI

Za ugotovitev pomenljivosti in potreb v naši uslužnostni obrti, je bila v Kamniku izvedena anketa. Nad 70 odstotkov gospodinjstev se je odzvalo anketi. Zdej proučujemo predloge in želje, po katerih bodo potem usmerili delo uslužnostnih obratov.

Več pozornosti uslužnostni obrti

Na eni izmed sedmih Občinskega ljudskega odbora Kranj, ko so razpravljali o problematiki obrtništvu v občini, so ugotovili med drugim tudi, da se obrtna dejavnost doslej ni razvijala vzporedno z naraščanjem potreb prebivalstva. Obrtna proizvodnja se je sicer vsako leto povečevala, vendar ne vselej v tistih stopnjah, ki bi bile za kritje potreb potrošnikov najbolj potrebne. Medtem ko je lep napredek zabeležila proizvodna obrt, pa je nazadovala uslužnostna obrt, v katero se ne vključuje tudi dovolj javencev, zlasti ne v nekatere izrazito kritične stroke.

Ta problem ni pereč samo v krajski občini, pač pa tudi povsod drugje v kraju. Če pustimo ob strani dejstvo, da v nekaterih obrtnih strokah sploh nimamo socialističnih obratov, moramo ugotoviti, da so nekateri od teh tako ozko specializirani, da v glavnem zadovoljujejo le večje potrebe, le v manjši meri pa so na uslugo tudi

Izdaja CP »Gorenjski tisk«
— Ureja uredniški odbor
— Direktor S. Benčič —
Odgovorni urednik Vojko Čovak — Tel. uredništva 478
— Uprava 397 — Tokovi račun pri Komunalnem banki v Kranju 607-70-1-135 - Izhaja ob ponedeljkih, vradah in sobotah — Letna naročnina 900 dinarjev, mesečna 75 din

PLANINSKO PREDAVANJE NA JESENICAH

Planinsko društvo na Jesenicah bo tudi letos organiziralo občasna predavanja. Prvo letošnje predavanje je bilo v petek popoldne in zvečer. Jeseniški planinci so povabili na Jesenice znana gornika A. Kunaverja in A. Maskoto. Predavanje, ilustrirano s projekciami diapozitivov, je seznanilo poslušalce z zasnoženimi Grintavcem in švicarskimi Alpami. — Predavanje je uspelo. U.

ČETRTA PREMIERA ČUFARJEVEGA GLEDALIŠČA

Priznana amatersko gledališče »Tone Čufar« na Jesenicah je nastajalo že četrto premiero letošnje sezone. S Holkovo pravilčno igro, opremljeno z glasbo in petjem, ki naj bi bila igrana že za noveletne praznike, so sinoči prvič navdušili jeseniško gledališko občinstvo. Uprizoritev je več kot uspela in zaslužijo igralci z režiserjem Jožetom Tomažičem na čelu vse priznanje. S pravilčno igro bodo jeseniški gledališničniki predvsem zadovoljili šolsko mladino jeseniških in okoliških šol. U.

TRETJI VEDRI VEČER SVOBODE JESENICE

Jesenice, 10. januarja — Poleg kulturno-umetniških večerov organizira Svoboda Jesenice tudi vedre večere, za katere kažejo Jeseničani posebno zanimanje. Tokratni večer nosi naslov »Izpod očaka Triglav«. Sinoči je bil prirejen že tretjič v dopoljnem obliki. Program je dopolnil jeseniški gornik Uroš Župancič, ki je povedal o svojih najzanimivejših doživetjih v gorah prijetne, tovariške in zanimive dogodke. U.

OBČNI ZBOR SZDL

Mestna organizacija SZDL v Kamniku je imela ta teden občni zbor v Mekinjah in Kamniku posebej za južni in severni del. Po poročilih odbornikov o delu mestne organizacije v preteklem letu so izvolili nove odbore za vsako osnovno organizacijo. Doslej je bila namreč za vse mesto samo ena organizacija, zaradi uspešnejšega dela pa so jo razdelili. V severnem delu je 1852 članov, v južnem pa 1270. Organiziranih je 75 odstotkov vseh volivcev. Volitve bodo v nedeljo, 17. januarja. Z.

MRTVILO POTROŠNIŠKIH SVETOV

Potrošniških svetov v Kamniku ne bodo več oživljali, saj v dveh letih niso pokazali nobene aktivnosti, pač pa bodo probleme preskrbe in trgovine obravnavali v okviru stanovanjskih skupnosti. Z.

KRATKE IZ ZELENKOV

● V občini Zelezniki in pripravljajo družbeni plan za leto 1960. Povedali so nam, da imajo težave predvsem s prenikalnimi finančnimi sredstvi. Če bi hoteli v tem letu narediti vse, kar so zahtevali volivci na zborih volivcev konec lanskega leta, bi moral biti njihov proračun precej večji.

● Letos bodo v občini pričeli z bolj načrtnim gospodarjenjem na področju kmetijstva in gozdarstva. Glavno pozornost bodo posvetili gozdarstvu, saj pokriva gozdovi preko 75% vseh površin v občini. Od kmetijstva prideta v poštev v glavnem živinoreja in sadjarstvo, poljedelstvo pa le v spodnjem delu občine. V ta namen so na Okrajno zadrugo zvezo Kranj dali izdelati perspektivni program razvoja kmetijstva in gozdarstva v občini. S tem v zvezi bodo reorganizirali tudi gozdarsko službo, ki je zdaj močno razcepljena in nesnozna.

● Precejšnje težave imajo v Zeleznikih tudi s šolami. Prvo, kar jih čaka, je gradnja nove šole v Zalem logu, zatem pa gradnja novega traktata šole v Zeleznikih, kjer bi bila telovadnica, Vajeniška šola in šola za izobraževanje odraslih. Zelo slaba je tudi šola v Bukovčičih, katere temelje zdaj adaptirajo.

● Spodnji del Selške doline (od Selc proti Loki) je brez telefona. Zgraditev omrežja je tudi ena od nalog, ki jih čaka letoš. Nekaj denarja za to bo prispevala občina, nekaj pa zainteresirani prebivalci sami.

● V občini Zelezniki tudi ni nobenega zavoda za predšolsko vzgojo.

KONČNO VENDARJE

Odsek republiške ceste od vasi Bohinjska Bela tja do Obema je menda ena najbolj slabih cest te vrste na Gorenjskem. Ne moremo trditi, da ceste ne vzdržujejo, vendar je stanje tako kritično predvsem zaradi tega, ker sedanje cestišče ne vzdrži več tolikšnega prometa, zraven tega pa je ta odsek ceste poln klancev in zavojev brez zadovoljive odtočne kanalizacije. Prebivalci Bohinjske Bele so bili lani ogorčeni, ker je Uprava za ceste pri modernizaciji drugih odsekov ceste proti Bohinju brez pomenila izpustila odsek ceste od Bele do Obema, tako da so se vse poletje morali požirati prah.

Končno pa vendarle kaže, da se bodo tudi tege dela lotili. Občinski ljudski odbor Bled se je že posvetoval s prizadetiimi lastniki zavoljo odškodnini na zemljišča in objekte, ki jih bodo morali pri urejanju ceste skoz vas odnesti. Predvidoma bi morala biti cesta urejena do poletja, ko se bo promet močno povečal. Gradili bodo tudi nov most pri Obmah čez Savo, kajti stari skupno s cesto močno ovira promet. Jb

jo otrok, ki pa bi bil zelo potreben. Včasih so imeli vrtec, pa so ga ukinitli. Kraj, kot so Zelezniki, bi moral nuditi otrokom tudi več možnosti za izvenšolsko izobraževanje. Imeti bi morali vsaj glasbeno šolo.

● V občini Zelezniki je 13 šolskih odborov, ki imajo skupaj 106 članov. 11 šolskih odborov je bilo izvoljenih na lanskim jesenskih zborih volivcev in jim bo mandatna doba potekala jeseni leta 1961. Šolska odbora osnovnih šol Bukovčičica in Selca pa sta bila izvoljena leta 1958 in jima bo mandatna doba potekala že letos.

● Skrb za izobraževanje odraslih je v občini prevzela Delavska univerza. V programu imajo politični in administrativni tečaj ter jezikovne tečaje. V celoti so do sledje pripravili le politični tečaj.

ZVEDELI SMO ...

● Delavska univerza v Kamniku bo sredi januarja organizirala nadaljevalni šiviljski tečaj in tudi začetnega, če bo dovolj prijav.

● Plesne veje za začetnike v prireditvi mladinske organizacije podjetja »Kamnik« bodo odslej v mali dvorani doma vsak četrtek pod strokovnim vodstvom.

● Gasilski dom so začeli zidati ta teden v Komendi na betonske temelje, ki so jih postavili že poletje. Težave imajo predvsem z dobavo opeke.

● V Kranjsko goro je prišla filmska ekipa, ki bo tu snemala — prekmurškega Kurenta. S snemanjem bodo začeli takoj.

● V hotelu SLAVEC v Kranjski gori je vsako nedeljo popoldne ples do 20.30, ob sredah in sobotah pa do 24. ure.

KRANJ, 10. JANUARJA — Danes dopoldan ob 9. uri je bila v Prešernovem gledališču v Kranju svečana akademija ob 10-letnici ustanovitve prvega Delavskega sveta tovarne SAVA v Ljudski republik Sloveniji. Svečane akademije, ki so jo pripravili moški komorni zbor »France Prešeren« in godba na pihala Svoboda ter recitatorji — člani Prešernovega gledališča, sta se med drugimi udeležila tudi organizacijski sekretar CK ZKS Ivan Maček-Matija in predsednik Zveze sindikatov Slovenije Stane Kavčič — Na sliki: Iz vulkanizacijskega oddelka

Kam v zimskih počitnicah?

V soboto, 9. januarja zjutraj so nas presenetile prve snežinke in sneg je tudi v nižjih legah pobelil hribe in doline. Blizajo se zimske šolske počitnice in čas je, da premislimo, kje jih bomo, predvsem šolska mladina, preživel.

V ta namen je Okrajna zveza Partizan Kranj, Gorenjska smučarska podzveza in Svet za šolstvo pri OLO Kranj, pripravila v letošnjih semestrskih počitnicah na solah in po naših znanih smučarskih središčih čimveč tečajev za osnov-

no šolo smučanja. Na teh tečajih naj bi naučili smučati čimveč pionirjev in mladine osnovnih elementov na smučeh. Tečaji bodo razdeljeni po skupinah, in sicer pionirji in pionirke od 10 do 14 let, mladinci in mladinke pa od 14 do 18 let. Za te tečaje imajo prednost predvsem pionirji in mladinci, ki še ne znajo smučati. Vsi omenjeni forumi bodo za vsako šolo posebej preskrbeli vaditelje in učitelje.

PRED PRVIM MLADINSKIM KONCERTOM GLASBENE ŠOLE V KRANJU

V glasbenem izobraževanju igra zelo važno vlogo Glasbena šola v Kranju. Na oddelkih za klavir, godala, pihala in trobila ter za solopetje vzgaja 265 učencev in to od prvega do zaključnega desetega razreda.

Poleg razrednega pouka se učenci višje stopnje vzgajajo v komornem muziciranju in v orkestralni glasbi. Slednji oddelki imajo predvsem namen, vzgojiti našo glasbeno nadarjeno mladino za sodelovanje v instrumentalnih ansamblih DPD »Svoboda« in prosvetnih društev.

V letošnjem šolskem letu bo Glasbena šola priredila prvi javni nastop svojih učencev v Sredo, 13. januarja ob 19. uri v Prešernovem gledališču. Spored bodo izvajali učenci iz oddelkov za klavir, za violino, za rog in za solopetje. Mladinski godalni orkester pa bo pod taktirko ravnatelja Petra Liparja izvajal popularno glasbeno delo W. A. Mozarta »Mala nočna glasba« ki vsebuje naslednje stavke: Allegro, Romanca, Menuet in Rondo.

dis

Decentralizacija sklada za kadre

(Nadaljevanje s 1. strani)

katerim bo izobrazba v prvi vrsti koristila pri doseganju večjih proizvodnih učinkov, pri zasedbi boljših delovnih mest itd. in s tem pri povečanju njihovih osebnih dohodkov.»

»Kakšna pa bo po vašem mnenju vloga skladov za kadre v letu 1960!«

»Organizacije ZK, SZDL in sindikati nenehno poudarjajo, da se vse premalo pozornosti posveča politični, strokovni in ekonomski vzgoji delavcev. Sistem strokovnega in družbeno-političnega izobraževanja delavcev mora biti takšen, da se delavec čimprej usposobi za delovno mesto ter da dobi potrebno politično in ekonomsko znanje, da bo sposoben upravljati podjetje. Zato so bili v večjih podjetjih ustanovljeni trenajni centri, šole za odrasle, večerne partijske šole v Kranju in na Jesenicah, delavske univerze po vseh občinah, Okrajni zavod za izobraževanje kadrov itd. Imamo tudi strokovne šole za mladino, na račun katerih pa je bilo izrečenih že več pripomb, namreč, ali je za vse strokovne šole potrebno dvo ali triletno šolanje, ker je tako šolanje predrago.

Kljub vsem tem ustanovam, ki se bavijo s strokovno, politično in ekonomsko vzgojo delavcev, pa le-te morejo zadovoljiti vsem željam in potrebam zaposlenih. Skoraj pri vseh je glavna ovira pomanjkanje ustreznih prostorov in kadra, predvsem pa velja to za novoustanovljene delavske univerze.

Mislim, da bi okrajni fond za kadre moral finančno podpreti tiste ustanove (predvsem za gradnjo potrebnih prostorov), ki se bavijo s strokovnim, političnim in ekonomskim izobraževanjem delavcev in vodilnih kadrov v gospodarstvu, v skladu s stališči, ki so jih sprejela politične organizacije.»

NA ZAHTEVO PREBIVALSTVA NAJPREJ ZOBNO AMBULANTO

V anketi o komunalnih gradnjah, ki so jo preteklo jesen izvedli med prebivalstvom Kranja, so ljudje označili kot najvažnejše gradnjo zobne ambulante. Nad 8.000 anketiranih je uvrstilo ta objekt na prvo mesto.

Spričo take zahteve prebivalstva so se pri Občinskem ljudskem odboru zavzeli za čimprejšnjo zgraditev tega pomembnega objekta. Poleg Zdravstvenega doma, kjer je predviden prostor za novo zobno ambulanto, so z buldožerji že pričeli izkopavati temelje. Stavba bo, kot predvidevajo, končana do občinskega praznika — 1. avgusta 1960. Skupna vrednost gradbenih del bo znašala 48 milijonov dinarjev. Del opreme bodo prinesli iz sedanje ambulante in iz štirih zasebnih prostorov, kjer so zdaj zobne ordinacije.

Vzporedno s temi deli so začeli vse potrebno tudi za gradnjo nove porodnišnice. Tudi temu objektu so anketiranci dali prednost. Investicijski program je že izdelan in bo kmalu predložen v odobritev. Nova porodnišnica bo prav tako pri sedanjem Zdravstvenem domu. Tako da bo na tem kraju skoncentrirana celotna zdravstvena služba krajske občine. Za letošnja bodo za gradbena dela za ta objekti porabili približno 88 milijonov dinarjev. Celotno investicijo za novo porodnišnico, ki bo predvidoma dograjena v letu 1961, pa čenijo na 224 milijonov dinarjev. Gradbeni odbor zanj je razširjen tudi na Tržič, Skofjo Loko, Zeleznike in Žiri. Za to območje je namreč nova porodnišnica predvidena, zato bodo občinski odbori teh krajev pri gradnji tudi sodelovali z investicijskimi sredstvi. J. c.

Te dni po svetu...

PRED SEJO ODBOROV ZVEZE LJUDSKE SKUPŠČINE

BEograd — Za 13. januar se sklicane prve letošnje seje odborov Zveze ljudske skupščine. Odbor za socialno politiko in ljudsko zdravstvo zveznega zbora ter odbor za vprašanja dela in socialnega zavarovanja Zbora proizvajalcev bosta obravnavala probleme s svojega področja. Odbori bodo predvsem izdelali načrte za leto 1960.

NOVI VELEPOSILNIK FLRJ V TUNIZIJI

BEograd — V soboto je predsednik republike Tito imenoval za izrednega in pooblaščenega veleposlanika FLRJ v Tuniziji Ilija Topalosega. — Isti dan dopoldne je predsednik republike Josip Broz-Tito sprejel tudi izrednega in pooblaščenega veleposlanika FLRJ v Maroku Mustafa Viloviča.

POGREB JASE DAVICA

BEograd — V soboto popoldne so na novem pokopališču v Beogradu v navzočnosti več tisoč prebivalcev ter številnih državnih in političnih voditeljev pokopali posmrtno ostanke glavnega urednika »Ekonomske politike« in uglednega ekonomista Jase Daviča.

PRIPRAVE NA KONGRES SZDL JUGOSLAVIJE

V Makedoniji so v teh dneh začeli s pripravami na V. kongres SZDLJ.

100 PROSVETNIH DELAVCEV HRVATSKE ODLIKOVANIH

ZAGREB — Predvčerajšnjim je predsednik Izvršnega sveta Hrvatske Jakov Blažević izročil odlikovanja 100 prosvetnim delavcem. S tem jih je predsednik republike Tito odlikoval za zasluge pri uveljavljanju šolske reforme.

RAZŠIRJENI PLENUM SZDL SLOVENIJE

LJUBLJANA — Predsedstvo Glavnega odbora SZDL Slovenije je sklicalo 16. plenarno razširjeno sejo Glavnega odbora SZDL Slovenije za 20. januar, ki bo s pričetkom ob 9. uri v prostorih Ljudske skupščine LRS. Za sejo je predviden naslednji dnevni red: naloga SZDL v zvezi z izvrševanjem družbenega plana za leto 1960, politično-organizacijske priprave za V. kongres SZDL Jugoslavije in razno.

V TOREK NADALJEVANJE KONFERENCE V ŽENEVI

LONDON — Po zadnjih poročilih povzemamo, da se bo v torek nadaljevala v Ženvi konferenca o prepovedi poskusov z jedrskim orojem. Na konferenci sodelujejo delegacije ZDA, Sovjetske zveze in Velike Britanije. V diplomatskih krogi sodijo, da si bodo omenjene delegacije prizadevale doseči vsaj delno prepoved jedrskih poskusov.

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

LIP Bled, Tovarna lesne moke Soteska p. Bohinjska Bela, sprejme v službo dva kurjača in strojnika za parni kotel. Pleča po TP. Samsko stanovanje zagotovljeno. Nastop službe takoj. 68

Prodajam vseh dvojnimi stanovanj, delavnice in garaže in kupo v predmestju Kranja. Napredaj je skupno ali točno. Ponudbe oddati v oglasni oddelček pod »Novo«. 81

Delavce za delo v skladišču ali v transportu za svoja skladišča v Kranju in Lescah sprejme takoj »Žito«. Javiti se v skladišču »Žito« v Lescah ali v Kranju. 84

Prodajam Vespo 125 ccm v zelo dobrem stanju. Majstrov trg 4 — Kranj. 58

Prodajam nov usnjeni jopič ali zamenjam za zidno opeko. Naslov v oglasnem oddelku. 53

Ušla je modra papiga. Javiti proti nagradi Vidmarja, Titov trg št. 25, Kranj. 90

Naša sem otroška očala pred Zlato ribo v Kranju. Lastnik jih dobi pri Pavlovič Andreju, Smednjska cesta 4, Kranj. 91

Izgubila sem denarnico rdeče barve, v kateri je bila tudi osebnostna izkaznica na ime Voroš Marija. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne v oglasni oddelček. 92

Kupim stanovanje v Kranju, lahko tudi podstrešno. Naslov v oglasnem oddelku. 93

Kupim 3000 kosov zidne opeke. Naslov v ogl. odd. 94

Kupim rabljeno moško športno kolo. Naslov v oglasnem odd. 95

Prodajam onostanovniško hišo z lepim vrtom v bližini Kamnika v smeri Domžal. Naslov v oglasnem oddelku. 96

Prodajam moped »Colibri« s prevoženimi 500 km za 137.000 dinarjev. Košnik Jamer, Stirnova 3 — Kranj. 97

Prodajam gume in zračnice 300 krat 12, nove, italijanske znamke. Poizve se pri Jeraj Janezu Valburga 47, Smednik. 98

Prodajam osebni avto Opel-Olimpia, novejši tip. Voglje 84. 99

Prodajam 200 kg težkega prašiča. Zg. Brniki 23, Cerklje. 100

Državni uslužbenec nekaj nad srednjimi leti z lastno hišo želi spoznati žensko srednjih let, življo, uslužbenko ali tovarniško delavko. Slika zaželjena, ki se takoj vrne. Ponudbe oddati v oglasni oddelček pod »Srečen maj«. 101

Enosobno stanovanje manjša za dvojnimi ali trosobno stanovanje v Kranju. Naslov v ogl. odd. 102

Živnorejca-ko, samekoga starejšega (okoli 40 let) sprejmemo. Dobra zaslužek. Stanovanje na razpolago. Vrtinarstvo-ekonomija, Kranj. 103

Preključujem neresnične besede zoper Ažman Janeza ter se mu zahvaljujem, da je osodil od tožbe. Fajon Lovro, Strahinj 47, Nekló. 104

KINO

»RADIO«, Jesenice: 12. januarja 13. januarja amer. film »VSI MOJI SINOVCI«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 12. januarja amer. barv. cinem. film »DAVEK NA KRUTOST«.

Zirovnica: 13. januarja ameriški barvni cinem. film »DAVEK NA KRUTOST«.

Koroška Bela: 12. januarja ital. španski film »KONTE MAX«.

Bled: 12. do 14. januarja amer. film PESEK IWO JIMA — predstave v torek in četrtek ob 20. uri, v sredo pa ob 17. in 20. uri.

Radovljica: 12. januarja ob 20. uri ter 13. januarja ob 17.30 in 20. uri ital. film »KRIK«.

»SORA«, Škofja Loka: 12. in 13. januarja amer. film »JOKALA BOM JUTRI«.

Duplica pri Kamniku: 13. in 14. januarja ob 19. uri amer. barvni film »BAGDADSKA SIRENA«.

»DOM«, Kamnik: 12. do 14. januarja španski film »KOLESARJEVA SMRT«.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sreda, 13. januarja ob 19. uri — KONCERT — izven. Ljovja Glasbena šola Kranj.

OPREDA

GLAVNI ODBOR ZVEZE BORCEV SLOVENIJE razpisuje

za svoje člane vpis v višje razrede dopisne splošnoizobraževalne šole — osemletke — bivše nižje gimnazije po programu za odrasle. Šola bo organizirana v dveh stopnjah.

V PRVO — nižjo stopnjo (snov 5. in 6. razreda osemletke) se lahko vpiše vsak, ne glede na dosedanjo šolsko izobrazbo.

V DRUGO — višjo stopnjo (snov 7. in 8. razreda osemletke) se lahko vpiše vsak, ne glede na dosedanjo šolsko izobrazbo.

Rok vpisa smo podaljšali do 1. februarja 1960.

Prijave in podrobna navodila za vpis dobite na okrajnih, občinskih, krajevnih in terenskih odborih ZB ali na DOPISNI SOLI, Ljubljana, Likozarjeva 3 (telefon 30-043).

TELESNA KULTURA

„Po stezah partizanske Jelovice“

Jeseničani osvojili kip Partizana-borca

Dražgoše, 10. januarja — Vsekolletno smučarsko tekmovanje »Po stezah partizanske Jelovice« je bilo letos v Dražgošah v zelo dobrih pogojih. Ob odličnih snežnih razmerah in lepem vremenu se je na prostrani Jelovici zbralo 35 patrolj z več kot 130 tekmovalci, ki so se borili za kip Partizana-borca.

Poleg domačih tekmovalcev so lokrat nastopili tudi smučarji izvan kranjskega okraja. Na startu je bilo več patrolj okrajnih reprezentanc Zveze borcev kakor tudi republiške reprezentanci Slovenije in Hrvaške. Članske patrolje so teklo na 15 kilometrov dolgi progi, mladinske pa na 10 kilometrov. Strelišče je bilo pripravljeno za vse patrolje na Lipniški planini. Poleg tega pa so nastopili še člani v solo tekli. Zel je moral zaradi pomanjkanja snega odpasti propagandni veleslalom in sankarske tekme.

Kip Partizana-borca je letos osvojila ekipa smučarskega kluba Jesenice, ki je pustila za sabo lanskeletnega zmagovalca Partizana Gorje. Med mladinskimi ekipami se je tokrat vodila ogorčena borba med Gorjani in ravenskim Fužinarjem. Po česu je sicer zmagal Partizan Gorje, ker pa so Ravenčani

bolje streljali, so tako zavzeli prvo mesto.

V članskem teku na 15 kilometrov je prišlo do precejšnjega pre-

Prvo mesto mladega smučarja iz Mojstrane je njegov dosedanji največji uspeh.

Organizacija tekmovanja je bila letos zelo dobra, za kar gre zasloga tudi pripadnikom JLA.

Rezultati: samostojni teki — člani (14 tekmovalcev): 1. Franc Lakota (Part. Moj.) 1:08,24, 2. Štefan Rogič (Fuž. Ravne) 1:09,09, 3. Janez Pavčič (Eno-most) 1:10,24; patrolje — mladinci (športne organizacije): 1. Fužinar Ravne (Štehar-nik, Bavče in Grabnar) 1:18,58, 2. Partizan Gorje 1:19,42, 3. Triglav, Kranj 1:22,21; mladinci (družbene občinske organizacije): 1. Odred PV Jesenice (Lavtičar, Čebašek, Legat) 1:29,33, 2. Odred PV Bled 1:31,59, 3. Odred PV Bohinj 1:35,11; člani (športne in družbene organizacije) 1. SK Jesenice (Obiak, Preželj, Kuljat) 1:29,23, 2. Partizan Gorje 1:43,28, 3. UROP Bohinj 2:05,47; patrolje okrajnih organizacij ZROPJ: 1. Kranj (Kordec, Gregori, Kersnik) 1:43,34, 2. Ljubljana 2:02,22, 3. Maribor 2:43,42; starejši člani: 1. SK Jesenice (Pogačnik, Benedičič, Razinger) 1:50,55; republiške ekipe: 1. Smučarska zveza Slovenije (Svet, Peternej, Jeršič) 1:21,34, 2. Smučarska zveza Hrvaške 2:07,23.

Patrolja na cilju

senečenja. Državni reprezentant Janez Pavčič je bil šele 3. Zmagal je Franc Lakota iz Mojstrane, kar kaže, da bo letos še delal preglavice starejšim tekmovalcem. —

DVE ZMAGI JUGOSLOVANSKIH NOGOMETASEV

V Afriki te dni gostujejo jugoslovanski nogometaši. Državno nogometno reprezentanco sestavljajo predvsem mladi perspektivni igralci, ki nas bodo zastopali na olimpijskih igrah v Rimu. Do sedaj so odigrali dve tekmi, in sicer so premagali Maroko s 5:0, Tunis pa s 5:1.

ZMAGA LJUBLJANE

Jesenice, 10. januarja — Na Jesenicah je bila odigrana danes popoldne druge tekme državnega prvenstva v hokeju na ledu. Pomerila sta se HK Ljubljana in HK Segesta iz Siska. Zmagali so Ljubljančani z rezultatom 9:0 (3:0, 3:0, 3:0).

ODOBJKA

Pretekli teden so se v telovadnici kranjske gimnazije srečale odbojarske ekipe gimnazije, ekonomske šole in Svobode iz Senčurja. — Moštva, posebno pa posamezniki, so gledalcem pokazali koristno odbojko. Zmagala je Gimnazija pred Svobodo in ekonomsko šolo. Maja

OBČNI ZBOR NE TRIGLAV KRANJ

V petek, 8. januarja je bil v sejal dvorani OLO Kranj redni letni občni zbor nogometnega kluba Triglav Kranj. Med številnimi člani se je občnega zbora udeležil tudi predstavnik Nogometne zveze Slovenije tovarš Obersnel. Med važnejšimi sklepi, ki so jih sprejeli, je tudi sklep, da morajo v klub vključiti kar največ mladine.

Hokej na ledu

PARTIZAN (Bgd): JESENICE 5:12 Beograd, 10. januarja — Sinoči je bila na umetnem drsališču v Beogradu odigrana prvenstvena tekma v hokeju na ledu za državno prvenstvo med domačim Partizanom in Jesenicami. V lepi igri je moštvo Jesenic znova premagalo Partizana z rezultatom 12:5.

V Kranjski gori je vsak dan več smučarjev

za preko

POL MILIJONA

dobitkov

za naročnike

GLASU GORENJSKE

Bodice

Dragi in spoštovani Gorenjci, mislil sem, da bo kaj zaleglo, ker sem tri dni (vse noveletne praznike) držal fige, da bi se poboljšali. Pa ni! Če pa mislite, da je Bodice že star in da bolj slabo vidi, če že gre malo okoli, se molite! Sicer sem si pa vzgojil vrsto sodelavcev, ki me v vsami sorte napakami kar pridno zaslaga.

Pred dnevi sem dobil — specialno za Bodice »Glasu Gorenjske« — dopis z naslednjo vsebino:

»Ob novem letu vsako naredi obračun svojega dela, svojih uspehov in napak. Pa ga dejmo še mi, še mi pogledajmo »uspehe« preteklega leta. »Uspehe«, ki so jih dosegli nekateri naši občani pri uničenju komunalnih naprav.

Prometni znaki, javne luči, košerice za smeti itd. so zato, da koristijo nam vsem, tudi onim, katerim so pogosto v napoto. To pa so predvsem ljudje, ki prihajajo v soboto zvočer v mesto, se opijejo, potem pa razgrajajo in uničujejo vse, kar jim pride pod roko. Bilanco takih junaških podvigov za preteklo leto imajo na oddelku za gradbene in komunalne zadeve kranjske občine. Samo v Gregorčičevi ulici so bili v preteklem letu petkrat uničeni prometni znaki, pobitih je bilo ne stotine žarnic in luči, uničeni koši za smeti, pokvarjena in ponemazane klopike, polomljena drevesa, uničeni javni napisi, parki itd. itd. Tisti, ki so v poznih nočnih urah hodili preko visokega mosta čez Kokro, so — drugače menda niso mogli — zmetali v Kokro še napise, razbili luči... En prometni znak stane 7000 dinarjev. Koliko pa ostalo, kar smo omenili zgoraj? Zračunajte sami! Številka ne bo tako majhna. Kako koristno bi ta denar lahko porabili za kaj drugega!

Tak dopis sem dobil iz Kranja. Pa nikar ne mislite, da se take stvari druge ne dogajajo. V noveletnih praznikih so neznani malopridneži uničili tudi lepo število drogov ob cestah proti Naklem, ki so jih postavili zato, da avtomobilisti ponoči in v snegu ne zgrešijo ceste. Menda neznanci niso znali kako drugače, bolj koristno porabiti svojih moči in uveljaviti svojih, zares čudovitih »spolnobo-stis«.

Tudi Bleda v teh dneh nisem pozabil. Ko sem ondan stikal tem okoli s listim predpotopnim taksi-jem, me je znanec opozoril tudi na blejsko pošto. Ta je v tem znanem letovišču zaprta od opoldne do petih popoldne. V tem času uraduje še dve uri in ljudje čakajo in čakajo in preklinjajo to čudovito novost. Včasih sta bili na Bledu dve pošti. Še pred nekaj leti sta imeli obe v dopoldanskih in popoldanskih urah dovolj dela. Pošta Bled 2, ki je bila, po številnih prošnjah, ustanovljena leta 1912 za kolodvorski del kraja, je bila pred leti — menda zato, ker je hotel Triglav potreboval prostor za točilnico — ukrajena. In zdaj morajo ljudje romati več kot pol ure daleč do pošte Bled 1. Pri postaji BLEED-JEZERO pa so kar trije hoteli — Triglav, Evropa in Zaka, dalje Veslaški center FLRJ itd., itd., torej dovolj prometa vsaj za pomožno pošto, ki jo ima skoraj vsaka vas. Čudno, se vam ne zdi?

Zdaj pa — do prihodnjic — lepo pozdravljeni! In nikar se ne zanašajte na mojo starost. Fig pa ne bom več držal, ker vidim, da figo zaleže!

Bodičar

DIJAKI SO SE POMERILI V NAMIZNEM TENISU

Dijaki jeseniške gimnazije in jeseniške tehniške srednje šole so tudi na športnem področju pridno udeležujo. Med njimi so dobri namiznotenjski igralci, ki so se pomerili konec tega tedna. V prijateljskem dvoboju so zmagali dijaki tehniške srednje šole proti dijakom gimnazije s 5:2. Prav bo, če bodo pristopili k podobnim prijateljskim tekmam tudi v drugih športnih panogah. U.

ZAHVALA

Ob smrti naše nepozabne, drage žene, mame, stare mame, sestre, tete in tačče

MARIJANE DRAKSLER roj. DRINOVEC

iz Orehka, se zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nas tolažili. Hvala č. duhovniku in vsem, ki ste jo v tako lepem številu spremlili k zadnjemu počitku.

Kranj, Maribor, 9. januarja 1960.

Družini: Drakslar in Mezarič

Pravni nasveti

D. J. Kranj

Vprašanje: Po 20. oktobru 1958 ste kupili stavbno parcelo z namenom, da si sezidate stanovanjsko hišo. Kupno-prodajno pogodbo niste napravili, niti niste izvršili zemljiško-knjižnega prepisa. Imate pa potrdilo o plačilu kupnine. V tem času je prišla nacionalizacija in ste prejeli odločbo OBLO, v kateri vas seznanjajo, da je parcela namenjena za druge namene. Zanima vas, ali ste upravičeni zahtevati od prodajalca kupnino.

Odgovor: V skladu z Zakonom o prometu z zemljišči in stavbami (Ur. list FLRJ št. 26/54 in 19/55) je predvideno za nakup nepremičnin obvezna pisnena kupna pogodba. V skladu z Zakonom o nacionalizaciji (Ur. list FLRJ, št. 52/58, 3/59, 4/59) pa sme samo lastnik sezidati na nacionalizirani zemljišči v predvidenem roku zgradbo. Ker pa pri vas tega ni mogoče, ker niste zemljiško-knjižni lastnik, boste morali zahtevati od prodajalca, da vam vrne kupnino.

V. M. Kranj

Vprašanje: Pred leti vam je bila z darilno pogodbo podarjena nedograjena stanovanjska hiša, a vendar do danes še ni izvršen zemljiško-knjižni prepis, kljub temu da ste napravili pri Okrajnem sodišču v Kranju darilno pogodbo. Zanima vas, kaj vam je storiti.

Odgovor: Ker stanovanjska hiša še ni bila dograjena, po vsej verjetnosti ni bila kot nova stavba vpisana v kataster niti vključena v zemljiški knjigi. Svetujemo vam, da se zgledate na uradni dan (ponedeljek) na oddelku zemljiške knjige pri Okrajnem sodišču v Kranju, kjer boste sprejeli ustre-

no pojasnilo, tako da boste lahko izvršili zemljiško-knjižni prepis.

Z. J. Jesenice

Vprašanje: Zaposleni ste skupaj z ženo v podjetju, kjer posedujete enosobno stanovanje, last podjetja. Zaradi slabega zdravja je se zaposlili v drugem podjetju in vas zanima ali vam podjetje potem lahko odpove stanovanje oziroma ali bi se lahko stanovanjska pravica prenesla na ženo.

Odgovor: Po 140. členu Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uredni list FLRJ št. 16/59) lahko podjetje odpove stanovanje osebi, katere prekine delovno razmerje po lastni odgovodi, razen če niste stanovanje dosedaj uporabljali več kot 10 let. V nasprotnem primeru boste morali vložiti prošnjo ne podjetju, da dovolj, da postane nosilec stanovanjske pravice vaša žena.

G. F. Zalog pri Cerkljah

Vprašanje: Z ženo sta lastnika vsak okoli 80 arov zemlje. Imate svojo obrt brez pomočnika, žena boleha že več let, sedaj sta si gospodinjstvo osamosvojila tako da kuhata vsak za sebe. Žena zahteva, da ji pomagata pri preživljanju. Sprašujete, če je do tega upravičena z ozirom na vašo starost in sedaj že vse preskrbljena.

Odgovor: V skladu z Zakonom o zakonski zvezi (Ur. list FLRJ št. 29/46 in 18/55) je dolžan mož preživljati svojo ženo, če je za delo nezmožna in nima nobenih dohodkov. Višino preživnine določi sodišče. Pri tem upoštevajoč vašo finančno zmogljivost. V kolikor pa sta socialno oba šibka, lahko zahtevate od svojih otrok, hčera, da vam pomagajo, ker so po zakonu o razmerju med starši in otroki (Ur. list FLRJ št. 53/56, 104/47, 45/49) otroci dolžni preživljati ne-preskrbljene starše.

Potrošnja hrane v enem letu

Trgovine polno naše domove z mesom, moko, testeninami, rižem, maslo — vse v paketih ali košarah. Če človek gleda to iz vsakdanjih perspektiv, je vsega tega zelo malo. Toda kakšne so te količine, kako vse to izgleda, če pomnožimo s 365 dni v letu?

Ljubljanski novinar okoli sveta

Milenko Sober, novinar RTV Ljubljana je krenil na eni izmed naših ladij na pot preko sveta. Potoval bo — začel je že v septembru lani — iz Hamburga preko ZDA, Paname in Los Angelesa na Japonsko, Kitajsko, v Indijo in Avstralijo. Ob afriški obali se bo komično spet vrnil v Hamburg. Potovanje bo trajalo več mesecev.

Nobelov nagrajenec poklonil svojo nagrado

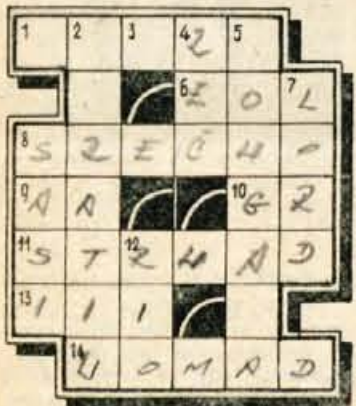
Phillip Noel Baker, laburistični narodni poslanec in nosilec letošnje Nobelove nagrade za mir, je od svoje nagrade 15.300 funtov šterlingov (18 milijonov 360.000 dinarjev) poklonil 12.000 funtov šterlingov (14.400.000 dinarjev) Organizaciji ZN.

Med mnogimi svojimi publikacijami o razorožitvi je Noel Baker leta 1957 napisal razpravo »Dirka za oborožitvijo — program za svetovno razorožitev«.

Številke za letos

Naši gospodarstveniki so napovedali, da bomo letos povečali industrijsko proizvodnjo za 14 odstotkov. Tako bomo načrpali 900 tisoč ton nafte, izdelali 16.000 televizijskih sprejemnikov, 75.000 hladilnikov, 65.000 električnih štedilnikov, okoli 60.000 motociklov in 12.500 avtomobilov Fiat Zastava 600.

KRIZANKA ST. 48

Vodoravno: 1. sozvoč, 6. grški bog vetrov, 8. beseda iz novoletnega voščila, 9. enaka soglasnika, 10. kratica za utežno mero, 11. ptica pevka, zelenkaste barve, 13. rimsko število tri, 14. član pastirskega ljudstva z nestalnim bivaščem.

Navpično: 2. roženina, 4. stvar, zadeva, 5. mesto na otoku Celebes (Indonezija), 7. angleški velikaš, 8. Saksonci, 12. ime ljubljanskega gostinskega lokala.

Isaac Asimov 20 Jeklene kletke

Vsemirac je odločno odkimal: »Zelo malo nas je, gospod Baley, in ne marajo nas, ker smo tuji. Mi čuvamo svojo lastno varnost na osnovi dokaj slabotnega prestiža nekakšne superiorne klase. Ni-koli ne moremo dopustiti, da bi izgubili ta položaj in priznali, da se iz strahu ne približujemo Zemljanom. Tega ne moremo dovoliti vse dotlej, dokler se Vsemirci in Zemljani ne bodo bolje razumeli med seboj.«

»In se tudi ne bodo, dokler bo tako. Mi vas — oni vas sovražijo prav zaradi te vaše superiornosti.«

»V tem tudi je ves problem. Mi se ga prav dobro zavedamo.«

»Ali komisar ve kaj o tem?«

»Ničče od nas mu ni nikoli tega tako jasno povedal, kakor sem jaz zdaj povedal vam. Toda nemara je sam spoznal bistvo stvari. Zelo inteligentna človek je.«

»Če bi bil spoznal, bi mi povedal,« je zamišljeno rekel Baley. Dr. Fastolfe je nabral obrvi. »Če bi vam bil povedal bi vi nikoli ne trčili, da je R. Daneel Vsemirac-človek, kajne?«

Baley je skomiznil z rameni, kakor da bi hotel pokazati, da noče več govoriti o tem.

Toda dr. Fastolfe je nadaljeval: »To je resnica. Če pustiva zdaj ob strani psihološke težave in strahoviti efekti, ki bi ga povzročile zmešnjave, je še vedno pred nami dejstvo, da bi za sluhernega od nas pomenilo smrtno obsodbo, če bi odšel v Mesto. Zaradi tega je dr. Sarton začel konstruirati humanoidne robote. Oni naj bi zamenjali ljudi, humanoidni roboti naj bi hodili namesto nas v Mesto...«

»R. Daneel mi je že to povedal.«

»In vi se s tem ne strinjate?«

»Poslušajte,« je povzel Baley, »ko že govoriva tako iskreno, mi dovolite, da vam zastavim vprašanje. Zakaj ste vi, Vsemirci, prišli na Zemljo? Zakaj nas ne pustite v miru?«

Fastolfe so Baleyve besede očito presenetile. Rekel je: »Ali ste zadovoljni z življenjem na Zemlji?«

»Pa, nekako že gre.«

»Da, gre, a kako dolgo? Število prebivalcev hitro narašča. Kalorije, s katerimi razpolagate, so tako piete, da le še težko zado-

10. TONE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

10. »Kaj pa gamsi, ali jih kaj vidiš, Boštjan?«
»Poleti jih tod ni veliko. Motijo jih živina in ljudje. Sicer pa se ne menim mnogo zanje, preveč dela imam,« je odvrnil Boštjan.
Ko sta lovec in hči odhajala, ju je pospremil do Gamsove porte. Od tod je bil grozljiv pogled na temna brezna divje zlomljenih prepadov in gladkega ostenja Ostrega vrha.
Preden so se ločili, je Boštjan nerodno sogel po planikah in jih ponudil Minki: »Vzem, v spomin naj ti bodo na Ostri vrh!«

11. Minki so se zasvetile vlažne oči. Tako lepih planik še ni videla. Boštjan je še enkrat sogel za srajco in privlekel na dan za Minkino dlan velik bel cvet. In dal ji je tudi planiko, ki jo je rodila samota črnega previsa. »Tako nima nihče v dolini!«
Stari, ki je dobro čutil, kaj se dogaja, je začel menciati in se hitro posvajati: »No, pozdravljen pastir, dobro čuvaj svoje ovce!«
»Vi pa svoje gams,« se je široko nasmehal Boštjan in jo ubral čredi.

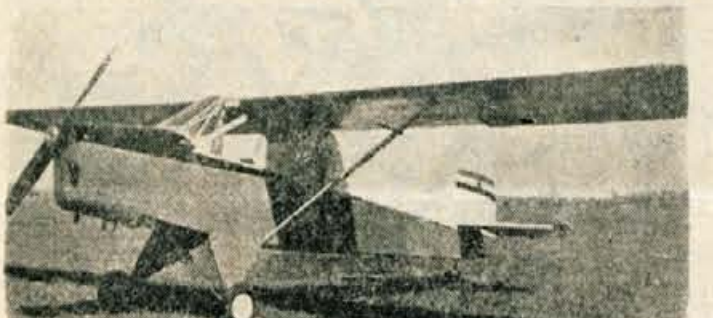
12. Na Ogradi sta Jozelj in Minka napolnila solnice in nato na zelenem pobočju nad Volim kamnom opazovala gams. Dober veter sta imela, zato sta se jima močno približala.
»Glejte oče, tamle so tudi,« je Minka pokazala očetu nov trop. Staremu so se oči kar zasvetile. Nenadoma pa so se gamsi vznemirili. Na nebu sta se kakor grozeči senci pojavila dva orla. Vedno nižje sta se spuščala, potem pa se je večji kakor kamen bliskovito spustil med gams v pečini.

Končno aeroklubsko motorno letalo?

Kljub temu, da ima vsa povojna leta Letalska zveza Jugoslavije sicer sorazmerno veliko število najraznovrstnejših motornih letal, je že nekaj let vprašanje sodobnega in univerzalnega motornega letala, ki bi zadostilo potrebam naših aeroklubov ter njihovih letalskih šol, sila pereče. Velika večina motornih letal LZJ je bila namreč vojni plen ali pa zapuščina enot našega vojnega letalstva. Letal zveza Slovenije si je pred leti močno prizadevala rešiti to vprašanje vsaj v svojih letalskih šolah in je zato zgradila serijo dobro uspešnih motornih letal KB-6 »Matajura«. Z njimi

je motorno letalstvo LZS dobilo solidna letala, uporabna za več namenov, ki pa v celoti vendar niso izpolnila potreb naših letalskih šol. Zadnja leta je bilo poskusov, da bi rešili to vrzel v motornem letalstvu LZJ, vedno več, a kot kaže je za slovenskim »Matajurjem« edino letalo, ki je zahtevam naših aeroklubov najbolj približalo, letalo »V-55«, konstruktorja Vajića, člana zagrebškega aerokluba.

Letalo se odlikuje po svojih letalskih sposobnostih, po enostavni gradnji in po cenovnosti, ki pa bo pri serijski gradnji lahko še precej nižja. Tudi stroški za izkoriščanje tega letala bodo minimalni, hkrati pa bo lahko služilo za šolanje motornih pilotov, za aerovlek, za metanje padalcev, za vleč reklamnne mreže in še za vrsto nalog, ki jih imajo naši aeroklubi in letalske šole.

Aeroklubsko motorno letalo

Stroj za vsestransko predelavo krme

Zvezna uprava za patente je potrdila vzorčni univerzalni stroj za predelavo krme. Načrti za novo vrsto domačega stroja je izdelal ing. Vojislav Popović. Stroj zmelje na uro 5.000 kg krme ali štirikrat več kakor drugi podobni stroji, ki jih zdaj uporabljajo. Stroj bodo lahko uporabljali tudi v živilski industriji, predvsem v mlinih, pa tudi v kemičnih tovarnah. Njegova pred-

nost je zlasti v tem, da porabi precej manj električne energije kakor drugi podobni stroji.

Fausta Koppija ni več

V soboto, 2. januarja je v bolnišnici v Tortoni v 41. letu starosti umrl za pljučnico po virusu Fausto Kopp, znani kolesarski svetovni prvak in idol italijanskega kolesarskega športa.

NEKAJ KRATKIH ZANIMIVOSTI O FILMU V JUGOSLAVIJI

● V Jugoslaviji smo posneli do sedaj že preko 100 filmov, ki jih vrtijo že v okoli 40 državah na svetu, toda še vedno nimamo institucije za šolanje filmskega kadra. Zaradi tega se v zadnjem času vse več govori o ustanovitvi eksperimentalnega centra, v katerem bi filmski delavci študirali teorijo in prakso filmskega ustvarjanja.

● V zadnjih šestih letih se je pri nas podvojilo število obiskovalcev kinematografov. Leta 1952 smo imeli samo 59 milijonov gledalcev, leta 1958 pa že 127 milijonov. V istem času je za štirikrat porasel obisk domačih filmov, in sicer od 3 na 13 milijonov obiskovalcev.

● Večkrat smo že lahko brali, da ne delamo tako slabih filmov, kakor jih slabo prodajamo. Reklamiranje našega filma v inozemstvu je vse prej kot dobra in učinkovita reklama. Zato nas tudi še vedno preseneča, da neki naš film na primer doživi odličen uspeh v Nemčiji, Argentini, Sovjetski zvezi, na Japonskem...

● Zdi se, da je repertoar filmov, ki jih snemamo v Jugoslaviji, po tematski zelo enoličen. Na festivalu v Pulji l. 1959 jih je bilo od 14 filmov 8 s temami iz vojne, letos pa bo — po planu — 6 komedij. Morali bi snemati filme z različnimi temami. Verjetno je tudi to del razloga, da smo zadovoljni le z dvema ali tremi filmi od vseh, ki jih posnamemo v enem letu.

NAMESTO SRCA IN PLJUC

Ob III. kongresu srbskih zdravnikov so prikazali v Beogradu napravo, ki lahko med operacijo nadomesti dele srca in pljuč. Po zamisli dr. Ive Popovića in po njegovih navodilih so napravo izdelali v črnogorski tovarni »Oboda«, izpopolnili pa jo bodo na Institutu za atomsko fiziko v Vinči pri Beogradu. Naprava omogoča, da lahko zdravnik - operater med operacijo izključi za dve uri in pol delovanje bolnikovega srca in pljuč, tako da srce lahko nemoteno operira. Umetno srce in pljuča nameravajo najprej preizkusiti na živalih. Če bodo poizkusi uspešni, bodo začeli napravo praktično uporabljati tudi na naših klinikah.

CRNI ORFEJ

Film, v katerem nastopajo v glavnih vlogah Brenno Mello, Marpessa Dawn in Ademir da Silva, je na festivalu v Cannesu prejel Zlato palmo. Film je režiral Marcel Camus.

»Ohladilo se je!«

»Nimate odgovora? Dopustite torej, da vam jaz odgovorim. Če kolonizacija zares ni mogoča, je tako samo zaradi tega, ker se je na Zemlji razvila mesina kultura. Pred nastankom Mest ni bilo človeško življenje na Zemlji tako specializirano, da se mu ljudje ne bi mogli iztrgati in začeti novo življenje na nekem novem svetu. Tridesetkrat so že storili tako. Zdaj pa so se prebivalci Zemlje tako zapirli in vkopali v svoje jeklene kletke, da so v njih popolnoma odmrli. Vi, gospod Baley, ne morete verjeti niti tega, da je neki prebivalec Mesta prehodil odprti prostor samo do Mesta Vsemircev. Potovanje do nekega novega sveta pa predstavlja za vas prav gotovo popolno neverjetnost. Urbanizem uničuje Zemljo, gospod.«

Baley je besno siknil: »In kaj zato? Kaj se to tiče vaših ljudi? To je naš problem in sami ga bomo rešili. In če ga ne bomo rešili, bo to pač naša posebna pot v pekel.«

»Mislite, da je vaša lastna pot v pekel boljša od poti nekoga drugega v nebo? Vem, kako se počutite. Ni prijetno poslušati tujca, da vam pridiga, čeprav bi si želel, da bi vaši ljudje pridigali nam, ker imamo tudi mi precej analogen problem.«

Baley se je zlobno nasmehal in rekel: »Prenaseljenost?«

»Rekel sem analogen, ne pa istoveten. Pri nas je problem pre-majhno število prebivalcev. Kaj bi dejali, koliko sem stari?«
Baley je pomislil, potem pa je rekel namenoma več, kot je mislil: »Dejal bi šestdeset.«

»Moral bi bili reči stošestdeset.«

»Kaj?«

»Pa naj bom natančen. Prihodnji rojstni dan bo moj sto tri in šestdeseti. Pa ne mislite, da vas zdajje vlečem. Računam po običajnih zemeljskih letih. Če bom srečen, če se bom varoval in si ne bom nakopal kakšne zemeljske bolezni, jih bom doživel še enkrat toliko. Ljudje na Aurori živijo tudi do tristo petdeset let. In dolžina življenja se neprenehoma podaljšuje.«

Baley je pogledal R. Daneela, ki je ves pogovor povsem nezadeto poslušal in iskal pri njem potrdila.

Potem je rekel: »Kako je to mogoče?«

»V družbi, kjer je naseljenost zelo majhna, moramo proučevati gerontologijo, vedeti moramo, kako si lahko človek podaljša življenje. V svetu, kakršni je vaš, pa bi podaljšanje življenja pomenilo katastrofo. Vi ne bi mogli vzdržati prenaseljenosti, ki bi tako nastala. Na Aurori pa je dovolj prostora tudi za tristoletnike. In naravno je, da postaja dolgo življenje dvakrat in trikrat vrednejše od kratkega.«